

# DE POSTRIJDER

## DER PROVINCIË LIMBURG

ABONNEMENT  
 Drie maal per week 45 franks per jaar.  
 Twee " " " 35 " " "  
 Een " " " 25 " " "  
 Een blad afzonderlijk 1 55 centiem.  
 De abonnementen zijn vooraf betaalbaar.  
 Aankondigingen 1 25 centiem per drukregel.  
 Reclamen, verzoeken en andere artikelen vooraf  
 of binnen in het blad : 1 fr. den drukregel.

Men schrijft in te **Tongeren** bij M. COLLEË, uitgever en eigenaar van dit blad.  
 De *Postrijder* verschijnt 's dinsdags, 's donderdags en zaterdags.  
 Alle toezendingen van brieven, geld of aankondigingen moeten franco gedaan worden aan den uitgever, **grootte Markt n<sup>o</sup> 37-39, te Tongeren.**

TONGEREN, DEN 25 MAART.

### Aan de inwoners van Tongeren.

De socialisten kondigen aan dat er weldra in verscheidene steden, en onder andere te Tongeren, meetings zullen gehouden worden.

Deze tijding heeft gisteren in onze stad eenen schrik verspreid die bij vele lieden nog niet gestild is.

Dat men zich gerust stelle. Onze stadsverhoed waakt, en alle voorzorgsmaatregelen zijn van heden af genomen om de personen en de eigendommen te beschermen indien het gebeurde dat dezelve bedreigd werden.

Wij haasten ons eenen mislag te herstellen die zich in ons blad van verleden zaterdag bevond. Tusschen de personen der gemeente Mechelen die de verleden week door de rechtbank van Tongeren veroordeeld werden, hebben wij den naam genoemd van M. Gubbels. Deze persoon is niet veroordeeld geworden.

### Oproer te Luik.

MILITAIRE MACHT.  
 Luik, 22 maart :

Het is belangrijk de brusselse liberale gazeteten na te gaan. Volgens de *Gazette* waren de militaire voorzorgen buitengewoon. Had het blad liever gezien dat men de eigendommen der kooplieden en handelaars, ongedeerd had laten vernielen?

Donderdag hebben de manifesteersders onverschillig alle vitrinen gebroken, die zij op hunnen weg ontmoetten. 75 vensters en vitrinen werden vernield. Te Jemeppe is er voorbedachtheid. Men koos de huizen uit van ingenieurs, ambtenaars der mijnen, rijke burgers en straatanters. De huizen der kleine burgerij werden gespaard.

De militaire voorzorgen zondag in de gemeenten genomen, waar de werkstakers woonden, waren buitengewoon.

Alle 50 meters, zoowel te Seraing te Jemeppe en te Tilleur, stond er eene compagnie soldaten. De nijverheidsinstellingen van Sclessin af tot Flémalle waren bewaakt en schildwachten, die zich erg schenen te vervelen, wandelden voor de deuren.

Dat alles was heel schitterend en onze soldaten — men noemt ze hier pieten gelijk te Brussel — zagener goed uit. Het publiek onthaalde hen niet slecht ; maar het was erg kwaad tegen de lanciers.

Deze alleen, met de pistool in de vuist, of in groepen, keerden den weg schoon, wierpen den schrik in de groepen, en maakten zelfs als het niet noodig was, eene kleine charge.

Die charges zijn niet heel verschrikkelijk geweest — ik spreek van die van gisteren, want men weet niet wat er komen kan — evenmin als het geweeruut, waarvan men gedurig spreekt.

Ik sprak met eene gendarm te Jemeppe. » Zondag, zegde hij, was het verschrikkelijk. Twee uren lang hebben wij op de werkstakers moeten schieten (!!!) ; zij vluchtten in de zijstraten ; wij vervolgdten ze ; wij werden driffig om den hagselg van kasseien die ons op het lijf viel ; we sloegen met onze sabels. »

Wat zijn de gekwetsten en doden ?  
 Ik weet het niet ; zij hebben hunne slachtoffers waarschijnlijk meegenomen.

De lutsche burgers bleven voorzichtiglijk thuis, 't geen de brusselaar niet zou doen. Een werkstaker, dronken als honderdthuisend man, vroeg mij (zoo gaat de liberale korrespondent voort.) vijf centen (hij zegde *cinq sans*) en ging met dat geld eene borrel drinken.

Ten 5 ure toen de lanciers reeds hunne *fantazias* uitvoerden, kwam er eene lijsttoet door de groote straat van Jemeppe ; men ging dwars door eene menigte werkstakers, die heel ernstig wandelden met de handen in de zakken en de klak op een oor.

't Was de begrafenis van een jong meisje. De geestelijkheid en een koster het kruis dragende, gingen voorop. De kist werd aan de handgedragen door vrouwen in 't zwart gekleed, eene medaille der H. Maagd aan een blauw lint op de borst. De familie en kennissen gingen achter haar.

Al de werkstakers deden eerbiedig de klak af. Verder vertelt die korrespondent dat toen hij op het telegraafbureau kwam om eene depeche te verzenden, er zestien depeches waren van het gouvernement, die de zijne moesten voorgaan.

En zeggen, roept hij dat *alles kalm was*. » Het gouvernement, doet hij verstaan, nam dus alweer nuttelooze maatregelen ! Inderdaad, die heeren liberalen zijn wonderlijke vrienden der orde. Indien M. Frère aan 't hoofd ware zou men die maatregels tot in den derden hemel verheffen ; nu, een nu ! is dit alles nutteloos. Tartufferie !

Luik, 25 maart 6 ure 's avonds.

De werkstakings gaan steeds voort en hebben nu reeds tot Herstal uitgebreid.

De burgemeester heeft zich gehaast maatregelen nemen.

Troepen bezetten nog altijd dezelfde positien. Men heeft een groot getal gekwetsten naar de gasthuizen van Luik moeten overvoeren.

De werkstakers die van Montegnée kwamen om de werkheden van Horloz het neerdalen te beletten, hebben bewijzen gegeven van eene ongewoone stoutmoedigheid.

De troepen hielden hen tegen en de officieren geboden hen terug te keeren, maar zij weigerden en schoten en wierpen met steenen naar de soldaten.

Toen beval de overste vuur te geven en er werden verscheidene personen gekwetst.

Te Luik is er voor het oogenblik alles kalm, maar zoolang het garnizoen buiten in dienst is, zal een bataillon burgerwacht bestendig op het stadhuis zijn.

### WAGENER.

Het *Journal de Liège* geeft eene beschrijving van den persoon en het leven des aanleiders van den oproer.

Deze is geboren te Lamortaux (Luxemburg) in 1849. Hij is getrouwd en heeft 5 kinderen die de volgende namen dragen :

1<sup>o</sup> ANTHON ; 2<sup>o</sup> LUCIFER ; 3<sup>o</sup> SPARTACUS ; 4<sup>o</sup> EUDISTRISTAN ; 5<sup>o</sup> LOUISE-MICHEL.

Van aard tamelijk wild zijnde, is het hem niet mogelijk lang in dezelfde verblijfplaats te wonen. Uit die oorzaak is hij overal als onruststoker, een *communiard* van den echten stempel gekend.

Zijn herbergste te Herstal is de verenigingsplaats van eenige anarchisten, die hem als hunnen profet aanzien.

Wekelijks greft hij artikelen uit, waarin koningen en wetten op de brutaalste wijze worden aangevallen.

Men zou soms denken dat hij bij dat alles ook de gaaf van den moed bezit ; verre van daar. Het bewijs daarvan is, dat hij donderdag, nadat hij het volk tot de plundering en de oproer had aangegist, zelf op den trein sprong en naar huis reed, om niet in aanraking met de gewapende macht te komen.

Erst verklaarde hij zich tegen en later voor het algemeen stemrecht. Hij beweerde dat hij door de armoede tot den oproer gedreven was, maar dit is ook onwaar bevonden daar men gezien had dat hij bij het betalen van zijn avondmaal veel geld bij zich had.

### TE TILLEUR.

25 maart.

Men schrijft aan het *Journal de Liège* : Gisteren rond 11 ure 's morgens had eene groep van vier werkstakers het voornemen gemaakt, M. den bestuurder der Horloz aan te vallen, die zich naar den nieuwen zetel der maatschappij begaf.

Hun voornemen was echter verraden en een naburige post werd verwittigd. Enige manschappen snelden toe en er werden 5 werkstakers aangehouden. De vierde is kunnen ontvluchten.

Rond 1 uur kwamen 2 tot 300 werkstakers van *Patience* en *Baujone* naar de mijnen Horloz om het voortzetten der werkzaamheden tegen te houden.

De lanciers, gendarmen en linietroepen kwamen toegesnel, werden in pelotons geschaard en terwijl de ruiterij chargeerde, plaatsten de eerste rangen van het voetvolk zich op de knien om vuur te geven, daar de werkstakers aan de sommatien geen gehoor gaven.

Erst schoot men enkel om hen te verschrikken, doch later werden er eenigen gekwetst.

In alle deze ooploopen heeft men opgemerkt dat de oproermakers hunne gekwetsten meevoren.

Eene depeche, voor den burgemeester van Sint-Nicolas bestemd, werd door een drager der statie van Tilleur naar hare bestemming gebracht, maar deze moest zich door soldaten doen vergezellen.

In een der apothekerijen die verleden zaterdag verwoest werden, heeft men een steen gevonden, die zoo groot was, dat er twee personen noodig waren om hem weg te brengen.

### (Nieuwe inlichtingen).

De tijdingen, gisteren middag meêgedeeld, over de bloedige botsing tusschen de troepen en de werkstakers, zijn eilias maar al te waar.

De laatste had ten eene meeting gehouden te St-Nicolas ; vanderz hebaven zij zich in gesloten beneden langs de mijn *Gosson-Lagasse*, naar Tilleur, meennende alsoo de werkers, alsook die van Horloz, over te halen hun voorbeeld te volgen.

Een detachement troepen, dat met de bewaking van Horloz gelast was, wilde de onruststokers uiteen drijven. De weg werd afgesloten en de bevelvoerende officier gebiedt hen terug te trekken.

De werkstakers antwoordden met beleedigingen, nijfwougen en pistoolschoten, maar veroerden zich niet.

De officier loste eenige revolvergeschoten in de lucht, doch de menigte antwoordde met nieuwe schoten, steenworpen en verdubbelde beleedigingen.

De troepen hadden de wapens en drie pelotonsvuren werden gelost. Verscheidene werkstakers werden ernstig gekwetst, doch weken niet dan voor eene charge met de bajonet.

Twee zwaar gewonden werden opgenomen en naar Luik gevoerd. De anderen konden met hunne makkers wegvluichten.

Ongelukkiglijk, en zooals het altijd gaat, moesten de goeden het met de kwaden bekoopen. Zoo werd een jongeling die naar zijn werk ging, door een kogel in den buik getroffen, terwijl eene vrouw die haar kind uit de school ging halen, eveneens eene wond bekwaam.

Beiden zijn ook naar de gasthuizen van Luik overgebracht.

Luik, 8 ure 's avonds.

De toestand blijft zeer gespannen en de nieuwe werkstakings waarvan reeds gesproken werd, blijven voortduren.

De werkstakers volharden in hunne dreigende houding.

Overal maken zij de minst verontruste punten en de gunstigste oogenblikken ten nutte om nieuwe verwoestingen en plunderingen te plegen.

Men spreekt van verscheidene botsingen, die in den dag hebben plaats gehad.

Twee gekwetsten van gisteren zijn in het gasthuis overleden.

De stad is kalm. Het derde bataillon van het 1<sup>o</sup> legioen der burgerwacht is op het stadhuis gekonsigneerd, terwijl de bijzondere korpsen de uiteinden der stad bezetten.

Luik, 24 maart.

De werkstaking breidt zich in geheel de streek uit. Er worden nieuwe troepen verwacht.

Gedurende den nacht zijn er per bijzondere treinen 500 man aangekomen.

Men vreesd de gevolgen der veroordelingen, die vandag door de korr-tionnele rechtbank tegen de aanleiders van donderdag zullen uitgesproken worden.

Een vijftiental gekwetsten zijn hier aangebracht. De maatschappij Orban heeft een stoombootje ter beschikking der overheden gesteld, voor het vervoer der gekwetsten.

De werkstakers doorloopen bedelend den omtrek van Luik.

### TE HERSTAL.

Men is hier ten hoogste verontwaardigd tegen Wagener, die de eerste aanstoker der onlusten is geweest.

In de mijn Gerard Cloes zijn van de 160 werkheden, slechts 20 neêgedaald. De anderen vragen eene verhooging van loon, daar de jaarwedden der bestuurders, ingenieurs en beamten te hoog zijn in vergelijking van de hunnen.

De werkstakers houden zich tamelijk stil, ofschoon zij dezen morgen eene min of meer vijandelijke houding aannamen.

Zij vragen een dagloon van 4 fr.

### TE SERAING.

De tijding der dood van M. Jacob wordt bevestigd. Ziehier wat de *Gazette de Liège* over deze ramp zegt.

Gedurende den nacht werden door eenige levensmakers ruiten der huizen van de *ru de Leopold* te Seraing verbrijzeld.

Een pijnlijk geval heeft zich nabij de *Molnay* voorgedaan :

Er werden namelijk geweerschoten in de straat gelost, en een inwoner, M. Jacob, beging de onvoorzichtigheid aan zijn venster te komen zien wat er gebeurde. Een kogel trof hem aan het hoofd en doodde hem oogenblikkelijk.

### NIJWE WERKSTAKINGEN.

In de peltmolens te Jemeppe, hebben de werkheden in gelijks den arbeid gestaakt.

Twee nieuwe eskadronslanciers zijn van Leuven aangekomen.

De besmetting der werkstaking breidt zich meer en meer uit.

Bij de reeds genoemde mijnen kan men ook die voegen van *Grace-Berleur*, *Bonne-Fortune des Artistes*, *Baldas-Lavore*, *Gosson*, en zooals wij reeds per telegraaf meldden *Gerard Cloes*.

Het is als eene smetziekte, die met verschrikkelijke snelheid voortloopt, en weldra in ons geheel steenkool-district, wanorde en verwarring zal brengen.

### IN DEN BORINAGE.

Volgens zekere geruchten zouden de gemeenden in den Borinage zeer opgewekt zijn en de mijnwerkers ook van werkstaking spreken.

Daar is niets van. Al de arbeiders uit de omstreken van Bergen en Charleroi keuren het gedrag van de Luikenaren af en hoe groot hunne ellende ook zij, zij verdragen die niet geduld en moed.

Zij keeren de opstokers den rug toe, daar zij weten dat er uit een opstand niet dan ellende kan voortkomen.

### KLACHTEN.

Men klaagt te Luik erg over den toestand van den handel, door de oproer veroorzaakt.

De winkels en koffiehuzen sluiten vroeg en de schouwburg blijft schier ledig. Verleden zondag beliep de ontvangst ruim 1000 fr. minder dan op gewone zondagen.

De algemeene wensch is, dat de wanordeligheden zoo spoedig mogelijk een einde nemen.

De *Etouffe* zegt dat de waarde der gebroken en gestolen voorwerpen veel overdreven is.

De spiegels en koffiehuzen van de 75 huizen die beschadigd werden, zouden geene 8000 fr. bedragen.

De gepleegde diefstallen zijn niet aanzienlijk.

Luik, 24 maart.

In de mijnen *Gerard Cloes* en *Le Banette* is de werkstaking algemeen.

Daar de arbeid overal onderbroken is, staan er op dit oogenblik 1000 tot 1200 werkstakers voor de poorten van Luik, meestal voortkomende van de mijnen *Sic-Marguerite*, *Lahaye* en *Esperance*. Gisteren zijn er te *Saint-Nicolas* vier werkstakers aangehouden, die de woning van den bestuurder Durieux met steenen aanvielen.

Men vreesd voor het einde der zitting van de korr-tionnele rechtbank.

De beschuldigen, ten getalle van 27 zijn, omringd door een piket gendarmen te perid en verscheidene kompanies linietroepen naar het paleis van justitie gebracht. Alle wegen en uitgangen werden bewaakt.

Wagener bevindt zich tusschen de beschuldigen.

Dezen morgen ten 8 ure zijn de artilleristen der burgerwacht onder de wapens geroepen.

De slechte tijdingen, die over de mijnen *Hasard* verspreid waren, zijn gelogenstraft.

De werkheden vragen overal verhooging van loon en vermindering van werkuren.

Gisteren hielden de anarchisten de voorbijgangers aan, om hem geld te vragen. Zij verbrijzelden eenige ruiten en bedreigden al wie aarzelde te geven.

Verscheidene der hoofdmannen van den oproer zijn door de rechtbank van Luik veroordeeld tot straffen die veranderen van 5 maanden tot een jaar gevangenis.

Wagener, de gevaarlijkste der beide is verworpen tot 6 maanden gevang en 200 fr. boete, voor breking van ruiten bij M. Mangin. In den volgenden zitting der assisen zal hij gevonnisd worden voor aanbuiting tot plundering.

De correctie-nale rechtbank heeft hem vooraf 6 maanden gevang opgelegd, waarschijnlijk om hem van heden reeds van de straat af te hebben.

Men schrijft uit Seraing dat de werkstaking ook begonnen is in de werkhuzen van Gockerill ; 150 werkheden hebben geweigerd te werken in de werkhuzen der ijzergieterij.

### AANHOUDINGEN.

Luik, 25 maart, 2 1/2 ure.

De gendarmerie heeft vier kerels aangehouden die de lanternen van Val-Benoit verbrijzelden.

In de *ru de Leonard* werd ook een man aangehouden die luikeelsche riep : *Leve de Republiek ! Weg met de kerk !*

M. Orban, stabofficier, is door eene hende kerels aangevallen, zoodat hij door de artillerie moest beschermd worden.

Nog andere werkstakings worden verwacht, onder andere die van de mijn Lahaye. Het voortwendel zou eene vraag om loonsverhoging zijn.

De bestuurder heeft beloofd morgen te antwoorden.

Op den markt van Tongeren van heden donderdag waren te koop gesteld 259 koeien, 55 kalveren, 21 schapen, 105 vette varkens en 1257 magere varkens.

## BINNENLAND.

Men schrijft uit Hoori, 22 maart :

Een handelsreiziger, die het avondmaal bij zijne zuster genomen had, is op den weg tusschen Hamont en Creken vermoord. De diefstal is de drijfveer dezer misdadig gewerst.

Is het gevaar niet te groot voorzichtig worden zeggende over spreekwoord : want ons den menschelek toestand is zoo zwak, dat wij voortdurend in gevaar zijn het te zien vervallen of wel door eenige ziekte zien breken. Laten wij dus voorzichtig zijn, en de minste kwaal verzorgen en voornamelijk de magt-ijven. Sinds den 24 september 1885, M. Belerin, apotheker, 12, rue de l'Enfer, te Brussel, mijne vrouw was zelt lang lijfde aan zware maagpijnen, en kon moerlijk het voedsel verdragen, dat ze verpocht was voor hare buitengewone zwakheid te rattigen. De goede uitkomsten van een Zwitsersche Pillen in de dagdelen hebben behaande, heb ik er haar de proef van doen nemen. Zij heeft er slechts drie doozen van gebruikt, en nu reeds is zij geheel genezen. Gij moogt mijnen brief bekend maken. Pierre-Joseph Rogez, Lichtverklaring der handteekening door den burgemeester van Sins.

Men schrijft uit Antwerpen :

Gisteren namiddag hadden in onze stad betrouwenwaardige wanorders plaats. Ziehier wat er aanleiding had toe gegeven.

Zondag nacht had de politie in de Faleonstraat eenen soldaat van den trein, wegens ruststoornis en luidaligheden aangehouden.

Het is zekere Francisus-Xaverius De Beul, geboren te Audghem bij Dendermonde.

Hij werd naar de wach op de Grootte-Markt gebracht.

Een kporaal kwam hem aldaar gisteren morgen afhalen, om hem naar de gendarmerie over te brengen.

Onderweg kon de soldaat ontsnappen en hij nam de vlucht.

De gendarmen De Vooght en Vermeulen ontmoetten hem ten vijf ure namiddag op het Groenkerkhof en hielden hem aan.

Dit ging nogtans zoolang gemakkelijk niet, want De Beul is een zeer sterke kerel. Hij hood